

Taner Akçam: Ermeni Soykırımı ve siyaset

Posted on 07/05/2015

Selahattin Demirtaş'ın 30 Nisan'da CNN'de yaptığı bir görüşmede Ermeni Soykırımı konusunda söyledikleri önemliydi.

Levent Gültekin'in, "Siz direkt beyanname ile soykırımı tanıdınız... toplumun karşı çıktığı bir şeyi peşinen kabul etmek haksızlık olmaz mı demokrasi adına...", biçimindeki sorusuna, "Hayır, peşinen kabul etmedik", diye cevap verdi ve şu açıklamayı getirdi; "Bizler hakikatle ve geçmişle yüzleşme komisyonu kuracağız ve bu komisyonun çalışmasını destekleyeceğiz ve bu komisyonun yapacağı araştırmalar, incelemeler, özgürce yapacağı tartışmalar sonucunda tarihimizde yaşanmış soykırım, katliam ve benzeri uygulamalarla yüzleşme konusunda biz cesur olacağız dedik. Yani şuna soykırım diyoruz, buna soykırım diyoruz diye bir tanım koymadık. Hakikat ve yüzleşme komisyonunu biz destekleyeceğiz ve oradan adaletli bir çalışma çıktıktan sonra toplum eğer bununla yüzleşmeyi kabul ediyorsa siyasetçiler olarak bize düşen şey bunun gereğini yapmaktır dedik beyannamemizde aslında, peşinen bir hüküm koymadık; şudur budur demedik. Ama hakikatle yüzleşme komisyonu başka bir sonuca, adil bir çalışma sonucunda başka bir sonuca varırsa toplum da bunun etrafında bir uzlaşa sağlarsa, siyaset bunu kabul etmiyorum dememeli..."

Demirtaş'ın daha önce konuyla ilgili "Evet, 1915 bir soykırımdır", biçimindeki açıklamalarıyla kıyaslanırsa, bu söylenenler geri bir adım anlamına geliyor. Bu nedenle, sözler HDP'ye sempati duyan Ermeni çevrelerde hayal kırıklığı yarattı. HDP taraftarları ise, söylenenlerde bir fark olmadığı ama siyaset nedeniyle böyle konuşmak zorunda kaldığını vb. söylediler.

Demirtaş'ın söylediklerine kızmak veya savunmak yerine, galiba anlamaya çalışmak daha

önemli. Burada anlama kavramını Weber'in "*das Verstehen*" ifadesindeki anlamı ile kullanıyorum. Yani herhangi bir değer yüklü değil. Haklı çıkarmak veya mazur göstermek hiç değil. Demirtaş'ın söyledikleri konusunda tavır almanın bir önceki adımından söz ediyorum. Eğer, onun tutumunu anlayabilirseniz, bu size "destekleme" veya "karşı çıkma" imkânlarını da verecektir.

Öyle zannediyorum ki, konu hakkında hangi tavrı alırsanız alın, bu tutumun herkes tarafından anlaşılabilir bir boyutu var.

Konu, siyaset ile 1915 soykırımı ilişkisi üzerinedir.

Demirtaş'ın konuşmasının ertesi günü gazetelerde, AKP Genel Başkan Yardımcısı Yasin Aktay'ın, HDP'nin soykırım konusundaki tutumuna yönelik ağır eleştirileri yer aldı.

24 Nisan Soykırım anmalarını 'haçlı seferi' olarak tanımlıyordu Aktay ve şunları söylüyordu: *"Geçtiğimiz hafta tam bir haçlı seferi gibi harekete geçen 'Ermeni Soykırımı' kampanyasına da başta eş genel başkanlar olmak üzere bütün HDP'liler destek verdi. Bu desteğin kendilerini şimdiye kadar her türlü desteklemiş olan Avrupalı dostlarına karşı bir borcun ifası olduğu bir sır değil."*

Aktay, ayrıca HDP'yi "Müslüman- Türk nefretinden mütevelli bir kampanya" yapmakla da suçluyordu. *"1915 öncesi ve sonrasında Ermeni çetelerinin önlerine konulan yol haritasına uygun olarak planladıkları şey gerçekleşmiş olsaydı bölgede bir tane Kürt bir tane Arap bir tane Müslüman kalmazdı. Osmanlı'nın aldığı tenkil tedbiri her şeyden önce bölgedeki Müslüman Kürtleri soykırımdan kurtarmıştır. Yaşları biraz ileri büyüklerine kulak versinler, bakalım neler duyacak neler öğrenecekler?"*

Mesele ortada. AKP, "1915 soykırımıdır" demenin HDP'nin zayıf karnı olduğu kanısındadır ve HDP'yi buradan vurma kararı almıştır. Hesap basittir. "1915 soykırımıdır", demek siyaseten

kaybettirir. Düşünce budur.

Siyaset, mümkün olduğu kadar fazla oy alma sanatı ise ve eğer, üzerinde ısrar etmek istediğiniz bir hakikat size oy kaybettirecekse ne yapmanız gerekir?

Bir aydın, yalnız kalma pahasına da olsa, hakikati söylemek ve tekrar etmekle yükümlü olabilir; peki, siyasetçi böyle bir lükse sahip midir? Ya da başka türlü sorayım, siyaset hangi hakikatte ısrar etmeyi “şimdilik lüks” kategorisine sokabilir veya sokmalıdır? Örneğin soykırım konusunda yaptığımız bu tartışmayı, Alevi hakları ve Kürtlerin eşitliği gibi konularda niye yapmayalım ki?

Soru açık: Ermeni Soykırımı ile siyasetin ilişkisi ne olmalıdır? “1915’te yaşanan bir soykırımdır”, demek size oy kaybettirecekse, ne yapmanız gerekir?

Konuyu tartışmaya devam edeceğim!

Kaynak: taraf.com.tr